

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΛΥΚΕΙΟΥ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ (02/06/2023)**

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1.

Ο συγγραφέας πραγματεύεται το θέμα της βίας κατά των γυναικών. Ειδικότερα επισημαίνει ότι από την αρχαιότητα μέχρι τον 20^ο αιώνα η ανθρώπινη αξία των γυναικών ήταν υπό αμφισβήτηση, πεποίθηση η οποία δικαιολογούσε ασύγκριτη εκμετάλλευση και βία εις βάρος τους. Αναφέρει, επίσης, ότι σήμερα η κακοποίηση κάθε μορφής είναι καθημερινή πρακτική διεθνώς, ακόμη και στον δυτικό κόσμο, όπου θεωρείται παράνομη. Καταληκτικά, ο συγγραφέας προτρέπει για συμπόνια και δικαιοσύνη στις γυναίκες.

ΘΕΜΑ Β

B1.

- 1) γ
- 2) γ
- 3) β
- 4) β
- 5) α

B2.

Προφανώς : βεβαιότητα για την ύπαρξη διαφορών μεταξύ των φύλων.

όμως: αντίθεση μεταξύ της ύπαρξης διαφορών ανάμεσα στα φύλα και της ανθρώπινης υπόστασης και των δύο.

δηλαδή : επεξήγηση – διασάφηση του ότι είναι άνθρωπος – άτομο και όχι άντρας ή γυναίκα.

επειδή : αιτιολόγηση της χρήσης βίας προς τις γυναίκες απλώς και μόνο επειδή είναι γυναίκες.

ώστε : το αποτέλεσμα του διαλόγου περί ταυτοτήτων.

B3.

α) Ο συγγραφέας στην τελευταία παράγραφο του κειμένου 1 έχει πρόθεση να ευαισθητοποιήσει τον αναγνώστη – αναγνώστρια για τις αδικίες κατά των γυναικών. Αυτό το επιτυγχάνει με τη χρήση του πρώτου ενικού προσώπου («ξέρω») τονίζοντας με εξομολογητικό ύφος την άποψή του «ότι οι καθιερωμένες ημέρες μνήμης δεν συγκινούν». Επίσης με τη χρήση του πρώτου πληθυντικού προσώπου και του Ενεστώτα, που δηλώνει διάρκεια στο παρόν («αναλογιζόμαστε», «συμπονούμε», «προσπαθούμε να οραματιζόμαστε») προσδίδει αίσθημα οικειότητας,

συλλογικότητας και συνυπευθυνότητας κινητοποιώντας τον δέκτη να συναισθανθεί το φαινόμενο της βίας κατά των γυναικών. Παράλληλα με τη χρήση συναισθηματικά – συγκινησιακά φορτισμένων λέξεων (« ημέρες μνήμης», «βία», «ενοχή», «αδικία», «θύματα», «δικαιοσύνη») αισθητοποιείται η πρόθεση του συγγραφέα να προκαλέσει συναισθήματα αλληλεγγύης και συμπόνιας προς τις γυναίκες – θύματα.

B3.

β) Στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου 2 αντιπαρατίθενται οι έννοιες «κλασικός φεμινισμός» και «νεοφεμινισμός». Πρόθεση της συγγραφέως Μπελίντα Κανόν είναι να εστιάσει στη διαφοροποίηση των δύο κινημάτων ως προς τα αποτελέσματα – τους στόχους τους. Ειδικότερα, οι κλασικές φεμινίστριες στοχεύουν στην ισότητα αντιμετωπίζοντας άντρες και γυναίκες ως ανθρώπους, ενώ οι νεοφεμινίστριες, επιμένοντας στη θέση ότι το φύλο προκαθορίζει τον κοινωνικό ρόλο του ατόμου, ωθούν σε θυματοποίηση των γυναικών και σύγκρουση με το ανδρικό φύλο.

Γ.

Γ1. Ο ήρωας του αποσπάσματος βρίσκεται σε κατάσταση έντονης ψυχολογικής πίεσης λόγω της πρόσφατης απόλυσής του από την εργασία του. Αναλυτικότερα, μέσω εσωτερικού μονολόγου, που γίνεται φανερός από τη χρήση α' ενικού προσώπου («κοίταξα», «αναρωτιόμουν»), και την παράθεση των ενδόμυχων σκέψεων του («να πω την αλήθεια») αποκαλύπτονται δυσάρεστα συναισθήματα, όπως ανασφάλεια – λόγω απόλυσης – και άγχος για το αβέβαιο μέλλον του. Το αίσθημα, επίσης, της ενοχής και του θιγμένου ανδρικού εγωισμού αποκαλύπτεται και από το ετυμολογικό σχήμα – λογοπαίγνιο “να φανώ άντρας” - “Αντριάνα” (το όνομα της γυναίκας του), αφού αυτός επωμίζεται το δυσβάσταχτο βάρος του ανδρικού ρόλου, αν και νιώθει ανεπαρκής ως άντρας λόγω απώλειας της εργασίας του. Τέλος, η επανάληψη της φράσης “οι αληθινοί άντρες”, που έρχεται σε αντίθεση με την ταπείνωση και την αυτοϋποτίμηση που νιώθει, δίνει έμφαση στον ρόλο και τις απαιτήσεις που θέτει η κοινωνία σε έναν άνδρα.

Η στάση του ήρωα, κατά τη γνώμη μου, πηγάζει από τα ισχύοντα κοινωνικά στερεότυπα για τον ρόλο του ανδρικού φύλου. Ο ήρωας διστάζει να αποδεχθεί την αλήθεια και να είναι ειλικρινής απέναντι στη σύντροφό του. Πρόκειται για αντίδραση δικαιολογημένη σύμφωνα με τις παρωχημένες αντιλήψεις περί ανωτερότητας των ανδρών, αδικαιολόγητη όμως αναφορικά προς τις επιπτώσεις της στην ψυχολογία του ίδιου και στις σχέσεις του με την οικογένειά του. Οι αξίες του αλληλοσεβασμού και της ισότητας που συνάδουν με τον σύγχρονο πολιτισμό επιβάλλουν την κυριαρχία της αλήθειας, της ειλικρίνειας και της αλληλεγγύης.

Άλλοι κειμενικοί δείκτες: μεταφορά: «με σούταραν από τη δουλειά»

Εικόνα και παρομοίωση: «σαν αλεξιπτωτιστές που τους πρόδωσε το αλεξιπτωτό τους»

Δ.

Δ1.

Κειμενικό είδος: Ομιλία

Πρόλογος

Προσφώνηση: Αξιότιμε κ. δήμαρχε,
Αγαπητοί συνδημότες,

Αφόρμηση και αναφορά στη σημερινή εκδήλωση και στα ζητούμενα του θέματος

Κυρίως θέμα

1^ο ζητούμενο

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΙ Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΓΥΝΑΙΚΑ:

1. Οι παραδοσιακοί ρόλοι άντρα και γυναίκα στο πλαίσιο της οικογένειας αναφορικά με την κατανομή ευθυνών και εργασιών.
2. Επειδή η γυναίκα έχει ενταχθεί στις παραγωγικές και οικονομικές δραστηριότητες όμοια με τον άντρα, οι υποχρεώσεις της πολλαπλασιάζονται σε βάρος του ελεύθερου χρόνου και των κοινωνικών δραστηριοτήτων της. Ασκεί πολύμορφους ρόλους: σύζυγος, μητέρα, νοικοκυρά, εργαζόμενη, συχνά αλληλοσυγκρουόμενους που την καταπονούν σωματικά.
3. Στον εργασιακό – επαγγελματικό χώρο:
  - α) εξακολουθούν να υφίστανται διάφορες προκαταλήψεις που δυσχεραίνουν την επαγγελματική της ανέλιξη
  - β) υπάρχουν αρκετά εμπόδια στην ανάληψη υψηλών διοικητικών θέσεων, καθώς και στις οικονομικές απολαβές
  - γ) είναι πιο υψηλά τα ποσοστά ανεργίας στο γυναικείο φύλο
  - δ) αυθαίρετες απολύσεις κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης
4. Τα Μ.Μ.Ε. και κυρίως η διαφήμιση υποβαθμίζουν τον ρόλο της και εξευτελίζουν την προσωπικότητά της, αφού την παρουσιάζουν ως:
  - α) το κατεξοχήν καταναλωτικό ον και
  - β) ως ματαιόδοξη, φιλάρεσκη και άβουλη.
5. Γίνεται η γυναίκα θύμα βίας στην οικογένεια από τον άντρα (κακοποιήσεις, γυναικοκτονίες).

2^ο ζητούμενο

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

1. Συνειδητοποίηση της αξίας της ουσιαστικής ισοτιμίας για την αρμονική συνύπαρξη των δυο φύλων στο πλαίσιο της οικογένειας-χρήση του διαλόγου για την επίλυση των διαφορών στην οικογένεια που θα δημιουργήσουμε στο μέλλον.
2. Ενεργητική διεκδικητική στάση από εμάς, τη νέα γενιά των γυναικών σ' όλα τα επίπεδα της συλλογικής δράσης.
3. Συμμετοχή σε συλλογικές δραστηριότητες:
  - α) σε κινήματα απελευθέρωσής της,
  - β) στην πολιτική ζωή λειτουργώντας ως ενεργοί πολίτες με εκπροσώπους που προωθούν τα δικαιώματα των γυναικών ,

γ) σε εθελοντικές οργανώσεις-συνδέσμους,

δ) σε σχολικές δράσεις με στόχο την προώθηση του διαλόγου, της ισότητας και της αλληλεγγύης.

4. Η οικογένεια της τωρινής και της επόμενης γενιάς οφείλει να διαπαιδαγωγήσει ορθά τα μέλη της, χωρίς αναπαραγωγή ανδροκρατικών και στερεοτυπικών αντιλήψεων.
5. Σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα των δύο φύλων, αυτοέλεγχος και προσωπική ευθύνη του καθενός μας, που θα απαλλάσσει τις συνειδήσεις από προκαταλήψεις και στερεότυπα και θα προωθεί τις ανθρωπιστικές αξίες.
6. Άσκηση πίεσης στην Πολιτεία προκειμένου να προχωρήσει σε ευρύτερο εκσυγχρονισμό του οικογενειακού και εργατικού δικαίου, καθώς και σε προστασία της μητρότητας και αναγνώριση της οικιακής απασχόλησης.
7. Μέσω του διαλόγου στις διαπροσωπικές μας σχέσεις μπορεί να επιτευχθεί ο αμοιβαίος σεβασμός στην προσωπικότητα του άλλου, με την αναγνώριση της διαφορετικότητας και της ιδιαιτερότητας του φύλου.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ανακεφαλαιωτικός

Αποφώνηση

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας

